

HAMBURG KYRKOBLAD

Nr 3 – oktober 2021-januari 2022

Seniorlunch, sidan 5

Julbasar SPECIAL, sidan 6-9

Luciakonserter, sidan 12

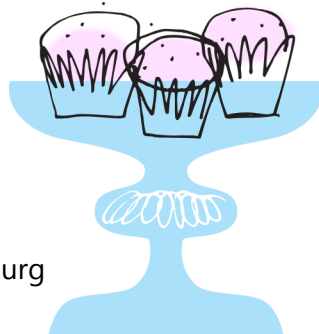
Hemlängtan, sidan 13-19

Tema:

Hemlängtan

Caféet

i Svenska Gustaf-Adolfskyrkan

Öppet hus på torsdagar kl. 14-19. Kolla alltid på hemsidans kalender: www.svenskakyrkan.se/hamburg

Läs om kyrkkaffet på sidan 10

Är du intresserad av att hyra lokalen?

Kontakt: hamburg@svenskakyrkan.se eller 040-3203 1404

REDAKTIONELLT

IMPRESSUM

UTGÅVA Nr. 3-2021: okt. 2021 - jan. 2022

ANSVARIG UTGIVARE: Schwedische Gustaf-Adolfs-Kirche in Hamburg e.V.
Ditmar-Koel-Str. 36, DE-20459 Hamburg
Kyrkorådets ordförande: Kristina Ekelund,
kristina.ekelund@svenskakyrkan.se

KONTAKTUPPGIFTER
hamburg@svenskakyrkan.se
tel. 0049-40-3203 1404
fax 0049-40-3194762

www.svenskakyrkan.se/hamburg,
www.facebook.com/svenska.hamburg/

REDAKTION OCH LAYOUT

Margareta Schirmacher,
margareta.schirmacher@svenskakyrkan.se,
Uta Schulz, uta.schulz@svetys.net

KYRKORÅDET

Ordförande: Kristina Ekelund, vice ordförande:
Åke Marcusson, Petter Bjällö, Jörgen Christian-
sen, Per Edler, Uta Schulz, Åsa Schwotzer,
Katrin Tautermann

KYRKOHERDE

Per Edler, per.edler@svenskakyrkan.se

HUSMOR/CAFÉÉT

Carina Bolte, carina.bolte@svenskakyrkan.se

ADMINISTRATION/KOMMUNIKATION

Margareta Schirmacher,
margareta.schirmacher@svenskakyrkan.se

KANTOR

Marie Carlsson,
marie.ch.carlsson@svenskakyrkan.se

MEDLEMSAVGIFT 2021

10 € per år för student, 65 € per år för enskild,
100 € per år för familj

KONTOUPPGIFTER

IBAN: DE30 2005 0550 1226 1253 73

FOTO

Per Edler, Birgit Kassovic, Margareta Schirma-
cher, Uta Schulz, Svenska kyrkan/IKON

Utskick av kyrkobladet Nr. 1/2022 är i mars
2022. Deadline för inlämning av material:
12 januari 2022.

FÖRETAG

Du kan stödja kyrkobladet med din logga som
visas i tidningen. Vi länkar dessutom ditt företag
i våra nyhetsbrev under en säsong.
Kostnad: 85 € plus. MwSt. för att delta i en
utgåva. 160 € plus. MwSt. för två utgåvor.
240 € för tre utgåvor.

Att längta hem

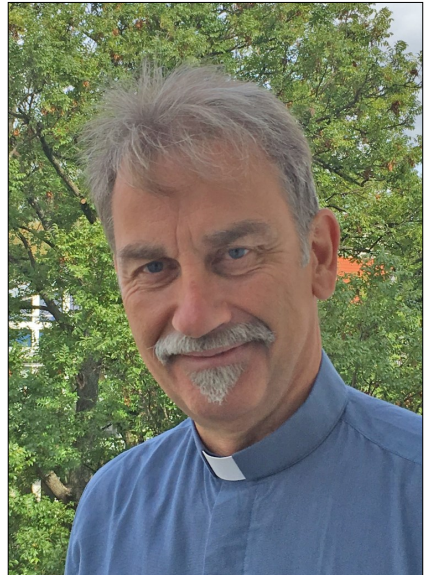
Vi talar sällan högt om delar av kyrkans diakonala arbete. Vi varken vill eller ska visa upp personer som söker sig till kyrkan för själavård eller andra diakonala behov. Men för en tid sedan fick jag möjlighet att hjälpa en ung svensk man som lyckats tappa bort alla sina handlingar, pengar, kreditkort och kanske en del vänner också. Med hjälp av Finska kyrkan, konsulatet och våra egna insatser kunde mannen efter tre dagar återvända hem till Sverige för att fortsätta att reda ut en del saker och försöka sig på en ny start. Det fanns ett hem som väntade.

Allt oftare möter jag som präst, och ibland vi tillsammans som församling, en grupp människor som egentligen inget hellre vill än att komma hem, men som inte kan det för sin säkerhets skull. De älskar sin familj, naturen där de är uppvuxna och allt det där vi andra kan känna hemlängtan till. Men de kan inte ens för en semester återvända dit. De har flytt för rätten att utöva sin nyfunna kristna tro. De har sökt en fristad i Sverige, men utvisas av den svenska staten till länder som Afghanistan och Irak, där det kan vara livsfarligt att utöva och bekänna kristen tro om man är född och uppfostrad som muslim.

När jag skriver dessa rader har vi precis tackat Gud i gudstjänsten för tre familjer som temporärt fått fristad här i Tyskland, genom samhällets, och i ett par

fall genom tyska församlingars, skydd. Även om besluten är temporära, är det lätt att förstå att det känns skönt att lägga sig att sova på kvällen utan rädsla för att polisen ska kunna komma in när som helst för att föra en dit man inte vill. Nu får vi istället hjälpa dem att i vår församling, eller någon annan, finna åtminstone ett andligt hem, under det att de lär sig ytterligare ett språk för att så snart som möjligt kunna bli del av och bidra till det här samhället med sina förmågor.

Det har varit spännande att förbereda detta nummer av Kyrkobladet! Det har gett mig anledning och möjlighet att prata med många om just detta med hemlängtan, både inför en temagudstjänst och detta blad. Jag har mött hela spektrumet från att man tycker att man

Per Edler, kyrkoherde i Svenska Gustaf-Adolfskyrkan i Hamburg

Fortsättning av "Kyrkoherden har ordet"

nästan helt anpassat sig i sitt nya sammanhang, till att man mer eller mindre hela tiden längtar hem.

Men de allra flesta jag mött har ju frivilligt lämnat sin gamla hemmiljö för att söka sig till något nytt. För någon har resan varit som i en av världens mest sålda romaner, Alkemisten av Paulo Coelho. Man har sökt sig bort för att i slutändan se att det man längtade efter dolde sig under ens fötter från första början, men krävde en resa för att förstås. Ibland leder livet oss till punkter där det är svårt att backa. Ibland kommer vi till punkter där vi ser att vi gläds åt att vägen öppnar mot nya vyer och ny längtan. Om detta handlar detta kyrkoblad.

Per Edler

Vi välkomnar våra nya medlemmar

Christine Lichtin, Hamburg

Raphael Lahusen, Hamburg

Lara Posadas Geisler, Hamburg

Gunnar & Margret Fladvad, Strande

UR MINISTERIALBOKEN

Dop

8 september 2021, Henrietta Hélène Seeburg

25 september 2021, Ella Linnea Bengtsson och Clara Luise Bengtsson

26 september 2021, Pauline Alice Henning och Filippa Lou Henning

Vigda

25 september 2021, Johan Gunn och Johanna Berg

8 oktober 2021, Ola Grubb och Martina Carlenfelt

Avlidna

Björn Thorsten Hückel † 6 april 2021, minnesgudstjänst 21 maj 2021

Ingrid Ahlers-Karlsson † 27 april 2021, begravning 11 maj 2021

Irene Elisabeth Olbrisch † 9 september 2021, begravning 7 oktober 2021

EFTERLÄNGTAD SAMMANKOMST

Kyrkan var fullsatt på kyrkostämman
den 11 september

Intryck av Uta Schulz

Det var verkligen länge sedan vi kunde träffas på det här sättet. Kyrkan var så fullsatt som det bara gick i pandemi-tider. Själva stämman gick smidigt och sammankomsten och samtalen till lunchen var verkligen efterlängtrade och uppskattade. Det känns som om ”normaliteten” börjar återvända och grädden på moset var Petter Bjällös underhållning till efterrätten. Alla var så glada!

Vi tackar särskilt Jan Ericsson som redan under många olika sjömanspräster tagit sig an revisionsuppgiften och Hans-Dieter Jacobs för väl utfört arbete under det gångna året. Stort tack också till Ingrid von Dewitz och Carina Middendorf som nu överlämnat valberedningens uppgift till Gunilla Almedvad, Brigitte Konken och Staffan Kordina att till 2022 finna efterträdare till fyra avgående kyrkorådsledamöter.

Seniorlunch

drar igång igen

OBS!
Nytt datum!

Vi möts igen torsdagen den
28 oktober 2021, kl. 13.

Skicka din anmälan till
hamburg@svenskakyrkan.se
eller ring 040-3203 1404.

Välkomna te baks!

Familjegudstjänster

Söndag, 12 december, kl. 11

Familjegudstjänst med
barnens Lucia
Max 45 pers!

Söndag, den 9 januari, kl. 11

Familjegudstjänst med
julgransplundring
Max 45 pers!
Anmälan senast 24 dec!

*För båda gudstjänsterna gäller 3G,
som alltid vid gudstjänst. Anmäl er
på hamburg@svenskakyrkan.se*

2021

Vi tillämpar
2G!

SPECIALTORS DAG ! Basar 3G
i Gustaf-Adolfskyrkan endast
för medlemmar:

Torsdag, 11 november, 16:00 + 17:30

Inleds med tal av honorärkonsul Dr. Sven I. Oksaar och
sång. **OBS! Detta tillfälle ges primärt för den som av någon
anledning inte kan ta del av arrangemang med 2G.**

Anmälan till hamburg@svenskakyrkan.se

Weihnachtsbasare
der nordischen Seemannskirchen in Hamburg

Freitag 12. November 12-19 Uhr
Samstag 13. November 12-19 Uhr
Sonntag 14. November 12-19 Uhr

Freitag 19. November 12-19 Uhr
Samstag 20. November 12-19 Uhr
Sonntag 21. November 12-19 Uhr

Herzlich Willkommen!
Sie finden uns:
Ditmar - Koel - Str. :

-2 -4 -6 -36

S1 S3 U3
Landungsbrücken/Baumwall

Julbasaren

Vi tillämpar
2G!

Du behövs mer än någonsin!

Ah, vad vi alla ser fram emot vår sedvanliga julbasar efter två långa år! Vill du höra härlig julmusik och stötta vår fina kyrka, så kom och hjälp till under några timmar. Julbasaren är församlingens största mötesplats och dessutom vår mest betydelsefulla inkomstkälla. Tack vare dessa intensiva dagar kan gudstjänster, dop, konfirmationer, själavård och allt som hör livet till erbjudas även i fortsättningen. Med förenade krafter räknar vi med att bli av med varenda pepparkaka, alla stickade van-
tar, alla kanelbullar, all glögg och allt annat vi har att erbjuda.

Kom och hjälp till, värva vänner, bekanta och grannar (tysktalande eller svensktalande, alla behövs). I år behöver vi mer än någonsin många nya hjälpare händer. Vilken halvdag passar just dig? Är du kanske beredd att ställa upp under flera pass? Om du kan på en fredag, så välj gärna den dagen, eftersom många yrkesarbetande enbart kan hjälpa till på helgen.

”

*Katrin Tautermann
från basargruppen:*

*”Kom själv i
julstämning och hjälp
till att ge våra
besökare en fin start
på jultiden.”*

De här olika uppgifterna kan du välja mellan:

1) Vid stånden:

Kom själv i julstämning och hjälp till att ge våra besökare en fin start på jultiden. Du behövs som medhjälpare i våra olika stånd (livsmedel-, bastel-, älg-, Sverige-, glöggståndet, caféet samt tombolan).

*Schemat på
nästa uppslag!*

Julbasaren

Fortsättning 1) Vid stånden:

Fredag 12 november

Lördag 13 november

Söndag 14 november

Alla dagar har ett tidigt skift
kl. 11:30 – 15:30

och ett sent skift kl. 15:30 – 19:15

Fredag 19 november

Lördag 20 november

Söndag 21 november

Alla dagar har ett tidigt skift
kl. 11:30 – 15:30

och ett sent skift kl. 15:30 – 19:15

2) Välkomstkommittén

Du tar gärna emot våra besökare i entrén, svarar på frågor, hjälper till under konserterna i kyrkrummet och hjälper allmänt till att säkerställa en lugn och säker julbasar. Då ber vi dig kontakta vår välkomstkommitté.

Du vill hjälpa till att nyttja gatan utanför kyrkan (sälja bullar/pepparkakor/glöggflaskor i korg, spela eller sjunga, vara jultomte eller något annat som funkar ute på gatan). Julbasaren är till för alla åldrar, här kan till exempel barn och ungdomar gå runt två och två. Fritt fram för idéer! Allt som får de köande besökarna att känna svensk julstämning är välkommet.

Fredag 12 november

Lördag 13 november

Söndag 14 november

Entimmes pass valfri tid
(gärna klädd i folkdräkt)

Fredag 19 november

Lördag 20 november

Söndag 21 november

Entimmes pass valfri tid
(gärna klädd i folkdräkt)

3) Upp-/nedmontering

Önskar du hellre vara med i ”bakgrunden” så finns följande utmärkta möjligheter för just dig:

Kom och hjälp till med uppbyggnaden av basaren tisdag 2 nov från kl. 12 och ta emot varuleveransen som kommer kl. 16.

Kom och hjälp till med nedmontering söndag 21 november fr.o.m. kl. 19.15.

Anmäl dig här:

Mejla till adresserna nedan, följande uppgifter:

**För- och efternamn,
mejladress,
mobilnummer,
önskad stånd,
önskad datum,
önskat skift.**

Vi ber dig att ta hela arbetspass, det underlättar enormt i planeringen. Om det eventuellt finns annan viktig information, så skriv den också.

Du vill sälja i ett stånd: kontakta direkt din ståndsansvarige om du har stått tidigare år.

För arbete inom livsmedelsståndet samt för alla nya intressenter, kontakta Åsa Schwotzer:
asa@schwotzer.de

Du vill vara del av välkomstkommittén:

Kontakta Katrin Tautermann,
katrin.tautermann@t-online.de

Du vill hjälpa till och fylla gatan med liv:

Kontakta Katrin Tautermann,
katrin.tautermann@t-online.de

Du vill hjälpa till innan/efter basaren:

Kontakta Kristina Ekelund,
kristina.ekelund@hamburg.de

Bra att veta...

2021 års basar hålls naturligtvis enligt de hälsokrav som är aktuella i november i Hamburg. Tack för att du vill vara med och föra traditionen vidare och bidra till en lyckad och stämmingsfull julbasar – en tradition som började för över 120 år sedan! 1898 nämndes basaren för första gången, det var på sjömansprästen Englunds tid. Och den var lika viktig då som den är idag.

Var med i glada basargänget, vi behöver dig!

Uppbyggnad av hyllor: Tisdag, 2 november, kl. 12

Varuleverans: Tisdag, 2 november, kl. 16

Caféet bjuder dig på soppa och kaffe den dagen!

Uppbyggnad av stånden: Lördag, 6 november, kl. 11-18

Söndag 7 november, kl. 12-18

Återställa efter basaren: Söndag, 21 november, kl. 19.15-21:30

Hjälpa till vid stånden: Alla dagar när julbasaren äger rum, enligt artikeln på detta uppslag

Kalendariet

Om ingen lokal anges gäller Svenska Gustaf-Adolfskyrkan. För gudstjänster tillämpar vi 3G!

Söndag, 17 oktober

11:00 Lekmanaledd gudstjänst

Söndag, 24 oktober

11:00 Gudstjänst

Söndag, 31 oktober *Reformationsdagen*

10:00 Ekumenisk gudstjänst i Hauptkirche St. Petri, 18:00 Kvällsmässa i Sv. kyrkan

Tisdag, 2 november

12:00 Basaruppbyggnad
16:00 Varuleverans

Lördag, 06 november

11:00 Basaruppbyggnad

Söndag, 07 november

11:00 Nordisk gudstjänst
12:00 Basaruppbyggnad

Torsdag, 11 november

16:00 + 17:30 Julbasar för föranmälda medlemmar **3G** (se info sidan 6)

Fredag, 12 november Julbasar 12-19 **2G**

Lördag, 13 november Julbasar 12-19 **2G**

Söndag, 14 november Julbasar 12-19 **2G**

11:00 Andakt

Fredag, 19 november Julbasar 12-19 **2G**

Lördag, 20 november Julbasar 12-19 **2G**

Söndag, 21 november Julbasar 12-19 **2G**

11:00 Andakt

Söndag, 28 november *Första advent*

11:00 Högmässa

Torsdag 2 december, kl. 18:30

Luciagudstjänst m. svensk Lucia i Zionskirche, Kornstr. 31, Bremen. **3G**
Anmälan senast 22 nov. till 0421-2239354 eller schwedischeskonsulat.hb@t-online.de

Söndag, 5 december *Andra advent*

11:00 Gudstjänst
15:00 Luciagudstjänst i St. Christophorus-Kirche, Lübeck

Tisdag, 7 december

19:00 Ekumenisk gudstjänst i Hauptkirche St. Petri

Onsdag, 8 december

19:30 Luciakonsert i St. Trinitatis Altona
(*info sidan 12*)

Torsdag, 9 december

Öppet hus 14-19
19:00 Veckomässa

Fredag, 10 december

19:00 Luciakonsert

Lördag, 11 december

17:00 Luciakonsert
19:00 Luciakonsert

Söndag, 12 december *Tredje advent*

11:00 Familjegudstjänst med Lucia (info sidan 5)
17:00 Luciakonsert
19:00 Luciakonsert

Tisdag, 14 december

19:30 Uhr Luciakonsert i Hauptkirche St. Petri (*info sidan 12*)

Söndag, 19 december *Fjärde advent*

11:00 Gudstjänst

Fredag, 24 december

12:00 Samling vid krubban
16:00 Julbön

Lördag, 25 december

11:00 Juldagsmessa

Söndag, 26 december

11:00 Högmässa

Fredag, 31 december

15:00 Nyårsbön

Söndag, 2 januari

11:00 Gudstjänst i norska kyrkan

Söndag, 9 januari

11:00 Familjegudstjänst med julgransplundring (info sidan 5)

Söndag, 16 januari

11:00 Lekmanaledd gudstjänst

Söndag, 23 januari

11:00 Högmässa

Söndag, 30 januari

11:00 Gudstjänst

KYRKKAFFE HÖSTEN 2021

Gruppen av kyrkkaffean-svariga bildades snabbt efter sommaren och har kommit igång ordentligt nu de senaste söndagarna. Den består hittills av 13 glada medlemmar som un-

der hösten kommer att se till att vi får kaffe och gott fika efter gudstjänsterna. Det alla har gemensamt är att de är positiva och har lust att få det här att fungera bra. De som bakar bestämmer själva vad de vill bjuda på. Så får vi en variation med nya idéer och recept. En del har bildat små grupper av två eller tre och kommer att fixa kyrkkaffet tillsammans.

Madeleine Timmerling var en av de som anmälde sig till gruppen. Hon tycker speciellt om samvaron med de andra besökarna till gudstjänsten och tycker att det är roligt att träffa nya människor.

Kom gärna förbi efter gudstjänsten och njut av den avslappnade stämningen i cafét med trevliga samtal - och sist men inte minst jättegoda kakor! *Åsa Schwotzer*

Torsdagar

Torsdagarnas veckomässor kl. 19 pågår som vanligt fram t.o.m. 16/12 med undantag för 11/11 och 2/12 och återupptas sedan i februari.

Öppet hus informerar vi särskild om på hemsidans kalender: www.svenskakyrkan.se/hamburg

Onsdagar

Barngruppen på onsdagar informerar vi särskild om på hemsidans kalender. Är du inte med i mailinglistan? Anmäl dig på hamburg@svenskakyrkan.se

Vårbasaren
Frühlingsbasar
1-3 april 2022
Svenska kyrkan
HAMBURG

Lucia 2021

I december är det dags för våra
Luciakonsserter igen:

Söndag, 5 december, kl. 15

St. Christophoruskirche, Lübeck

Onsdag, 8 december, kl. 19.30

St. Trinitatis, Altona

Fredag, 10 december, kl. 19

Svenska Gustaf-Adolfskyrkan, Hamburg

Lördag, 11 december, kl. 17

Svenska Gustaf-Adolfskyrkan, Hamburg

Lördag, 11 december, kl. 19

Svenska Gustaf-Adolfskyrkan, Hamburg

Söndag, 12 december, kl. 17

Svenska Gustaf-Adolfskyrkan, Hamburg

Söndag, 12 december, kl. 19

Svenska Gustaf-Adolfskyrkan, Hamburg

Tisdag, 14 december, kl. 19.30

Hauptkirche St. Petri, Hamburg

Vi tillämpar 2G

*("Geimpft oder Genesen -
Vaccinerad eller tillfrisknad")
och följer de förordningar som
gäller i Hamburg och reserverar
oss för eventuella ändringar
p.g.a. myndighetsbeslut.*

*Varmt välkomna till en skön stund
med våra härliga Luciasånger!*

Du kan köpa biljetter till Luciakonsserterna i St. Trinitatis och vår egen kyrka fr.o.m. 28 oktober 2021 på torsdagar kl. 14-19 i caféet eller via kontoret på e-postadressen **hamburg@svenskakyrkan.se**. Biljetterna för konserten i Hauptkirche St. Petri den 14 december kan du köpa via

www.konzertkassegerdes.de.

Fåret som hittade hem – eller fåret som hittades.

I denna upplaga av Barnbidraget ville vi hitta en berättelse som för ett barn kunde berätta något om hemlängtan. Det blev berättelsen om det förlorade fåret. Vi tänkte att ett barn kan förstå att fåret som fastnat i ett snår någonstans och inte kunde komma loss längtade hem och att det hände mot fårets vilja. Det ville helst följa de andra 99 fåren hem till den trygga fårållan när mörkret och natten kom. Det är en berättelse om att höra hemma tillsammans med andra, men också om att det finns någon som vill att vi ska få höra hemma. Gud vill ha med alla! Det vill den berättelsen säga.

I samma kapitel, Lukasevangeliets 15 kapitel, finns ytterligare två berättelser om något som förlorats. De båda kända liknelserna om det förlorade myntet och om den förlorade sonen följer berättelsen om fåret. Det förlorade myntet är ju opersonligt och kan ju själv inte göra något för att ”hitta hem”. Det finns en kvinna som tycker att de tio mynten inte är kompletta utan det tionde. Och festen som hon ställde till med var kanske till och med dyrare än värdet av det lilla myntet som var borttappat. Då är det alltså en berättelse om hur vi, i sammanhang med andra, blir ännu mer värda. Att finnas i ett sådant sammanhang kan vara något att längta efter i en individualistisk tid där vi ofta tror att vi själva måste vara allt och oss själva nog.

Den förlorade sonen trodde att allt skulle bli bättre om han bara kom hemifrån. Och pappan gav honom alla resurser han behövde för att ge sig ut på jakt efter det han längtade efter. Men poängen är ju att han först efter den resan förstod att allt han djupast längtade efter, hela tiden hade funnits därhemma. Sonen kunde klandras för sitt slöaktiga sätt att bränna sitt arv, men för fadern är den återvunna gemenskapen viktigare än den förlorade förmögenheten.

Berättelserna väcker frågor om vad som är viktigt, om var vårt värde som människor ligger och om att inte bara vi längtar efter någonstans att höra hemma - någon längtar alltid efter oss.

Läs gärna hela kapitlet, Lukasevangeliet kapitel 15, och reflektera över likheter och olikheter mellan liknelserna och på vilket sätt de belyser varandra.

Men en sak är i alla fall gemensamt. När alla får höra hemma på ett eller annat sätt så finns anledning till fest och glädje!

HEM - LÄNGTAN?

Av Anna Wölber

Ja, jag har det alltid, jämt, ständigt... sedan snart femtio år!

Jag är uppväxt i en trygg familj – mamma, pappa, storebror och lillasyster, i en lugn småstad, i det välordnade landet Sverige, det bästa av alla, på 50-, 60- och tidigt 70-tal! "Jag är så glad att jag är svensk", sjöng vi gärna på klassens timme!

Jag var väluppfostrad, gillade skolan, hade vänner och var mycket normal! Men – när jag var 25 år, etablerad lågstadielärare med god självkänsla, tog jag ett ödesdigert beslut. Jag var urgammal, singel, hade lite panik och min tyske pojkvän från Hamburg var jättetrevlig och kom från en både fin, hjärtlig och bildad familj. Dessutom hade jag tur, jag fick arbete som bildlärare på gymnasiet (!). Det var nämligen lärarbrist här då. Jag sade "ja tack" och lämnade paradiset Sverige. När jag fyllde 27 år och hade fått vårt första barn, var jag den olyckligaste och ensammaste människan på hela jorden.

Kulturkrocken gjorde så ont, jag saknade familj och vänner, naturen, litteraturen,

visskatten, Hasse och Tage-humorn och jag som alltid varit "normal" blev en främmande fågel.

Barnens födslar och föräldrarnas död, allt på avstånd "från dem som är som jag" blev jobbiga livskriser för mig.

"Du kan ta flickan ut ur England, men inte England ut ur flickan," citat Patricia Tudor Sandahl i sitt fina Vinterprat i P1 2020.

Vidare säger hon: *"När som helst kan känslan av saknad, längtan och sorg komma att nästan lamslå en."*

Men precis så känns det, även blandat med synd och skuld, mot mig själv, min familj och mitt land. "Hur kunde jag skilja mig från Sverige?" Oantastbart har jag det inom mig, en värdefull skatt. Det är mina första 25 år i Sverige. En illusion? Det avgör bara jag!

Och för all del, visst har jag med min stora familj skapat ett värdefullt hem, här i norra Tyskland.

Psaltarpsalmen, *"Vid Babels floder satt vi och grät, när vi tänkte på Sion! Lyrorna hängde vi i pilträden."* Vilken underbar text! Kan Hem-Längtan uttryckas vackrare?! Kan hemlängtan kännas fint?

Kära, lite gråtmilda hälsningar, Anna

"Heimweh"

Av Birgit Kassovic

Vi har varit fem syskon och alla "emigrerade" – två till Sverige, tre till USA. Hemlängtan riktades främst till föräldrarna i hemlandet, eftersom själva hemlandet förstördes av kriget. Husen och skolbyggnaderna bombades och avbrott i utbildningen fick fruktansvärda konsekvenser, dvs att hela livet påverkades och överskuggades av krigshändelserna tills faktiskt än idag.

Sommaren 1950 - Min syster Frauke, 11 år. "Scherenschnitt" med en längtansfull gest mot himmelen

”

*Jag längtar efter platser
i världen där jag
upplevde människor
med generositet*

I tider av fred förändras också den djupt förankrade känslan av hemlängtan.

Jag längtar efter platser i världen där jag upplevde människor med generositet och en vid horisont av själen och kunskap; där jag bemöttes med öppna armar och där jag kunde känna mig hemma och varmt välkommen. Jag längtar särskilt efter de avlägsna barndomsdagarna och julfirandet tillsammans med våra älskade föräldrar under hela adventstiden. Vi hade inte mycket pengar för presenter, men hjärtana var fyllda av en djup tro. Vi hade glädjen i att sjunga och massor av kramar för varandra. Likaså har de traditionella festligheterna i vår kyrka varit en längtans magnet.

Jag, i egenskap av kulturfrämjare,

längtar faktiskt åter till de stora projekten vid Sveriges Generalkonsulat på Alsterufer 15, som för en period av nästan tre årtionde har varit min mest givande sysselsättning. För att nämna bara några av de senaste åren mellan 2005 och 2008, då generalkonsulatet stängdes för gott. 2005 Dag Hammarskjölds 100-årsfirande, 2007 Carl von Linnés 300-årsfirande och 2008 Design S/Swedish Design Award 08/09 med kunglig närvaro och hälsningsord av H.K.H. Prins Carl Philip. Förbindelserna med f.d. Generalkonsuler och deras familjer har aldrig slutat – de är trots många dödsfall levande tack vare deras barns goda minnen och den ömsesidiga ”omtänksamheten”.

Att honorärkonsulerna tog upp de svenska traditionerna med midsommarfirandet, nationaldagen, Lucia och diverse basar- och julfiranden är tacknämligt och bildar den röda tråden mellan det förflutna och det som för oss alla är värdefullt än idag.

Som vuxen i dagens läge, längtar jag efter mina barn oavsett om de bor i samma stad eller annorstädes. De är en del av mig och deras öde är mitt eget, deras sorgsenhet eller framgång påverkar mina egna känslor på ett elementärt sätt. Och naturligtvis längtar jag efter mina systrar i fjärran land, Sverige och USA, och sambon min, om han befinner sig på resande fot!

Att lämna ett hem för ett annat

*Per Edler fick en liten intervju med
Ingrid Wartenberg*

Jag träffar Ingrid Wartenberg på ”Öppet Hus” i kyrkans café bara en dryg vecka innan hon ska lämna huset i Hamburg och flytta till Sverige efter hela 63 år i Tyskland. Det var kärleken som en gång förde henne hit. Hon lämnade den trygga och välkända miljön i Värmland och kom via Aachen och Stuttgart med sin man slutligen till Hamburg, där hon bott de senaste 30 åren. Allt detta är hon mycket glad och tacksam för.

”

*Hon lämnade den trygga
och välkända miljön i
Värmland och kom via
Aachen och Stuttgart
med sin man slutligen
till Hamburg*

Nu har hon flyttat hem till Sverige igen, till en lägenhet i Mölnlycke med utsikt över ån och närhet till Råda kyrka.

”Jag känner egentligen inte så mycket”, säger Ingrid lite sökande. ”Jag har alltid trivts i Tyskland och att komma till Gustaf-Adolfskyrkan har känts som att komma hem! Jag har alltid känt mig välkommen här. Det har gett mig gemenskap”, säger hon och knäpper symboliskt ihop händerna framför sig, ”och stabilitet”, tillägger hon. ”Kyrkan har varit stark och pålitlig”, säger hon i samma ögonblick som hon överlämnar en flaska med sigill i konstglas av glaskonstnären Erik Höglund. ”Jag tycker den här flaskan också är stark och pålitlig som kyrkan och därför vill jag lämna den kvar här.”

”Vad får dig att känna dig hemma?”, frågar jag.

”Ja, det handlar ju mycket om familj. Jag har två söner i Berlin och en i Göteborg. Han är väldigt mån om mig och det känns gott och har länge stött mig i tanken att någon gång återvända till Sverige. Göteborg var ju förresten den där stora staden man åkte till när man som barn i Värmland fick åka med skolan någonstans, så även den staden har en sorts hemkänsla.”

Jag känner mig som en sportjournalist när jag frågar: ”Hur känns det?”.

*Avskedsgåva till församlingen -
Glasflaska av glaskonstnären Erik Höglund*

Hemlängtan

Vad längtar vi efter egentligen? Och varför?

Av Uta Schulz

Min svenska pappa Lennart påstod en gång i tiden att han hade läst om att orden ”hem” och ”hembygd” bara fanns i svenskan. Nu vet ju vi som kan tyska att det inte riktigt stämmer. Nog finns det motsvarigheter åtminstone i tyskan.

Men något jag funderar över är varför han tog upp diskussionen om dessa uttryck. Jag tror faktiskt att han längtade efter sina jämtländska hemtrakter in i det sista. Och hans barndom var helt säkert inte lätt och obesvärad. Hans mamma dog 1938 i lungshot när han var åtta år gammal. Hans äldre syster ansågs vara gamla nog att försörja sig själva – 18, 16 och 14 år gamla. Han och hans lillasyster, bara sex år gammal, utackorderades mot minsta möjliga ersättning från socknen. Han sa att han hade tur. Han kom till en djupt troende familj. Hans lillasyster kom till en bonde som ”lillpiga”. Livet var helt säkert inte lätt för honom heller i Jämtland på 30- och 40-talet, där han fick gå en mil i väglöst land både till och från skolan på vardagarna och till

och från kyrkan varje söndag – i alla väder och årstider. Och vintrarna var riktigt hårda. Självfallet skulle djuren på gården skötas om innan han fick ge sig iväg, och tas hand om även på kvällen. När han var 14 år var han tvungen att sluta skolan för att han var föräldralös och ingen ville betala för hans skolgång fast han hade ”läshuvud” och alltid hade hjälpt sin kompis i skolan. Kamraten fick fortsätta plugga för att han var son till prästen. Och vad jobbar man med på den tiden som 14-åring i Jämtland utan utbildning? Man börjar som timmerhuggare. Ofta ensam med arbetshästen som enda sällskap. Också på vintern.

”

När han var 14 år var han tvungen att sluta skolan för att han var föräldralös och ingen ville betala för hans skolgång

Det krävs nog inte mycket fantasi för att föreställa sig att hans barndom och ungdomstid inte motsvarade den idylliska varianten av ”den gamla goda tiden” eller fyra soliga veckors sommarssemester i Bullerby-Sverige. Snarare många sittningar på utedass i minus 45 grader.

Han fann sin väg i ”folkhemmet” Sverige. Genomgick flera utbildningar och ”gjorde rätt för sig” som han kanske skulle säga. Han arbetade upp sig till anseende och välstånd. Ändå längtade han ”hem”. Det var hans stora önskan att en gång till få återvända

”hem” innan han dog. Och då undrar jag vad han längtade efter egentligen. Jag har inte något riktigt svar. Längtan efter sin mamma fanns nog alltid kvar. Det kan man lätt tänka sig med tanke på hennes dramatiska bortgång och förlust av all trygghet som följde för honom. Samtidigt var kontrasten stor till ”hans värld” på senare år i Stockholms förorter. Nog saknade han vidden, ljuset, tystnaden och doften av de jämtländska skogarna. Alla de stora och små undren han kunde upptäcka i den storslagna naturen. Han älskade nog också de djur som han hade ansvar för som barn. De var säkert

”

*Nog saknade
han vidden,
ljuset,
tystnaden*

ofta till stor tröst när livet kändes svårt. Personligen känner jag knappast till fenomenet hemlängtan. Det kanske beror på att jag alltid kunde vara säker på att kunna återvända (hem) när jag bara ville. När jag drog ut i världen, var det av nyfikenhet och upptäckarlust. Inte för att jag var tvungen. Jag får leva i välstånd och frihet i stort sett. Den lyxen leder kanske till att jag inte känner hemlängtan. Men nog känner jag den djupa saknaden och längtan efter människor som stod mig nära och betydde mycket för mig – som till exempel min svenska pappa Lennart.

Din
svenska
guide i
Hamburg

 Gunilla Almevad

**Dr. Sven
M. Wegdell**

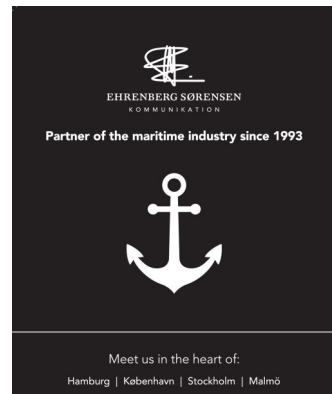
SVETYS

Enabling people and organizations

VIKING LINE

Svenska Intensiv

www.svenskaintensiv.de, +49-40-39 87 23 19
www.wegdell.de, +49-40-86 10 34
www.ehrenbergsoerensen.com, +49-40-6891 6270
www.vikingline.de, +49-451-384630
www.bozita.com, +49 40 734 307 91
www.svetys.net, +49-40-7200 4193 *Ny hemsida!*
Guide Gunilla Almevad, +49 152 55819910
www.skanskol.de, +49-40 420 88 29
www.regale-hamburg.de, +49-40-291309

Svenska Gustaf-Adolfsförsamlingen i Hamburg, Ditmar-Koel-Str. 36, DE-20459 Hamburg
Tel. +49-40-3203 1404, Fax +49-40-3194762, hamburg@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/hamburg, www.facebook.com/svenska.hamburg